UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE – FILOZOFICKÁ FAKULTA

Ústav románských studií, Oddělení francouzské filologie

Posudek školitele

Jméno studenta: Bc. Tereza Řádková

Název diplomové práce: Role vedlejších postav v Molièrových komediích

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Záviš Šuman, Ph.D.

CÍL PRÁCE:

T. Řádková se zaměřila na analýzu vedlejších postav v Molièrových komediích *Škola žen*, *Tartuffe*, *Don Juan*, *Lakomec*, *Měšťák šlechticem*, *Skapinova šibalství* a *Zdravý nemocný*. Vychází z Emelinovy typologie (Les Valets et les Servantes dans le théâtre de Molière, 1958) a opírá se o několik moderních pojetí (B. Fořt, D. Hodrová, S. Rimmon-Kenan ad.), která se problematice vymezení literární a dramatické postavy věnují. Cílem práce je nastínit základní typologii vedlejších postav u Molièra a vymezit jejich základní role. Tento postup považuji za správný, poněvadž – jak sama autorka poukazuje – vedlejší postavy často zůstávají stranou pozornosti, ačkoliv si bez nich vývoj zápletky lze jen stěží představit.

ZPRACOVÁNÍ OBSAHU:

Práce je přehledně členěna a je sepsána kultivovanou češtinou. V teoretické části autorka popisuje (zejména v kapitole 2.1.2) několik přístupů k literární postavě a jistě jí poskytly základní metodologické náčiní, ale lze vznést námitku, že s nimi dále příliš nepracuje (např. typologie D. Hodrové). Inspirativnější, a tedy nosnější zřejmě pro autorku byla Hawcroftova práce *Reasoning with fools*, ve které se mohla seznámit s problematickým pojmem F. Brunetièra „raisonneur", jímž jsou někdy charakterizovány postavy jako Cléante z *Tartuffa* nebo Ariste ze *Školy manželů*. Tato monografie jí mohla ukázat, do jaké míry je postavení a výklad Molièrova díla stále živým tématem, a také, že žijeme často

v zajetí anachronických představ, jež smysl Molièrových her často nepřijatelně (často s polemickým záměrem nebo v zajetí ideologických výkladů – viz u nás V. Brett) překrucují a zjednodušují. Uvítal bych, kdyby autorka pracovala alespoň s některými dobovými pojetími komické postavy. Kdy se dichotomie hlavní versus vedlejší postava objevuje? A je reflektována dobovou kritikou a teorií (např. u La Mesnardièra či u d'Aubignaka)? Jak se Molière stavěl ke komickým typům převzatým z italské komedie dell'arte, resp. z komedií španělských? A jaké komické náměty si vybíral, aby tenze mezi hlavní a vedlejší postavou plasticky vyvstala? Je funkční role dramatické postavy jako hlavního osnovatele zápletky určena jejím sociálním postavením? A do jaké míry? Tyto otázky nabízím jako náměty do debaty u obhajoby a byl bych rád, kdyby se nad nimi autorka zamyslela.

K rozborům jednotlivých komedií nemám závažné výhrady, snad jenom že jsou příliš popisné a nenabízejí rozsáhlejší interpretační prohlubeň. Jsou však dobře napsány, autorka postupuje od obecného ke konkrétnímu a prokazuje schopnost poměrně odstíněné četby. Za rušivý osobně považuji občasný sklon k psychologizování.

ZÁVĚR:

Psát o komice je poměrně svízelné a složité. Domnívám se však, že Tereza Řádková svůj úkol splnila a navrhuji hodnocení „velmi dobře".

2. září 2016 PhDr. Záviš Šuman, Ph.D.